

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih: 29.04.2003
Sayı: 92

2/129-1566/6603

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Devlet Memurları Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifimiz
ve gerekçesi ilişikte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederiz.

Feramus SAHİN
Tokat Milletvekili

Orhan Ziya DİREN
Tokat Milletvekili

GEREKÇE

Çarşı ve Mahalle Bekçilerinin kadroları 01.03.1976 tarih ve 1970 sayılı yasayla Emniyet Genel Müdürlüğüne devredilmiştir. Görev yetki ve sorumluluklar 14.07.1996 Tarih ve 772 sayılı “Çarşı ve Mahalle Bekçileri kanunu” ile düzenlenmiştir. Çarşı ve Mahalle Bekçileri en büyük mülki amirinin emrinde genel zabıtaya yardımcı silahlı bir kuruluştur. Emniyet teşkilatı bulunan yerlerdeki Bekçi kuruluşlarının mesleki amiri Polisin o yerdeki en büyük amiridir. 772 sayılı Kanuna göre Çarşı ve Mahalle Bekçilerinin görevleri arasında sanık yakalamak bir kimsenin can mal ve ırzına saldırma ve tehditleri önlemek, saldıranları yakalamak, kamu düzen ve güvenini bozacak mahiyetteki gösteri, yürüyüş ve karışıklıkların yapılmamasına karşı önleyici tedbirleri almak, uyuşturucu madde yapılan satan veya kullanılan yerlere, kumar oynanan yerlere, mıntıkası dahilinde fuhuş yapanlara karşı önleyici tedbirler almak yolda hastalanan kazaya uğrayan, düşüp kalan ve durumu itibariyle yardıma muhtaç olanlara yardım etmek gibi doğrudan emniyet görevlerini ifa etmektedir.

772 sayılı kanun ile Çarşı ve Mahalle Bekçilerine verilen görevlerle 04.07.1934 tarih ve 2559 sayılı “Polis vazife ve salahiyetleri Kanunu” ile polise verilen görevler benzer niteliktedir. Çarşı ve Mahalle Bekçileri Emniyet Teşkilatı içinde bir birim oluşturmakta ve fiili olarak Polislerle aynı risk ve güçlükler içerisinde çalışmaktadırlar. 772 sayılı kanunun 5 inci maddesine göre Çarşı ve Mahalle Bekçileri 2559 sayılı kanunun 16 ncı maddesine göre silah kullanabilirler, Çarşı ve Mahalle Bekçileri, Polisler gibi doğrudan emniyet vazifesi yapmaktadırlar. 772 sayılı kanunun 41 nci maddesindeki “Çarşı ve Mahalle Bekçileri zabıta hizmet ve görevleri dışında her ne suretle olursa olsun çalıştırılmaz” hükmü ve Emniyet görevi ifa edildiğini teyit etmektedir. Çarşı ve Mahalle Bekçilerinin doğrudan Emniyet görevi ifa etmelerine rağmen 657 sayılı devlet Memurları kanununda “Emniyet Hizmetleri Sınıfında” sayılmamakta, görev, yetki ve sorumlulukları ile hiçbir ilgisi bulunmayan “Yardımcı hizmetler sınıfında” sayılmaktadırlar. Doğrudan Emniyet görevi yapmalarına rağmen yaptıkları işin niteliği ağır ve yıpratıcı sayılmamakta ve yıpranma hakkı, fiili hizmet zammı, ek gösterge ve derece gibi yasal haklardan faydalanamamaktadırlar. Bu durum gece, gündüz demeden Ülkemizin ve Milletimizin güvenliği için şehitler vermiş tüm bekçilerimizi derinden üzmektedir. Çarşı ve Mahalle Bekçilerinin yardımcı hizmetler sınıfından sayılması Devlet memurları kanunundaki sınıflandırmada güdülen, benzer nitelikte görev yapan personelin bir çatı altında toplanması amacına aykırı bir durum oluşturmaktadır. Ayrıca benzer nitelikte görev yapan personelin idari hiyerarşi dışında nitelik farkı yaratılarak ayrı sınıflandırmalarda yer almaları anayasamızda anlamını bulan eşitlik ilkesine de aykırı bir durum yaratmaktadır.

Bu düşüncelerle Devlet Memurları Kanunun 36 ncı maddesinin VII ve VIII ncı bentlerinde değişiklik yapılarak, Çarşı ve Mahalle Bekçilerinin yaptıkları görevin niteliği açısından “Emniyet Hizmetleri Sınıfında” sayılmasının eşitsizliği gidereceği inancındayız.

DEVLET MEMURLARI KANUNUNDA DEGISIKLIK YAPILMASI HAKKINDA KANUNUN TEKLIFI

MADDE 1.- 14.07.1965 Tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanunun 36 nci maddesinin (VII) numaralı bendi ile (VIII) numaralı bendinin besinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“VII. EMNİYET HİZMETLERİ SINIFI

Bu sınıf özel kanunlarına göre polis, komiser muavini, komiser, bas komiser, emniyet müfettişi, polis müfettişi, emniyet amiri, emniyet müdürü ve emniyet müdürü sıfatını kazanmış emniyet mensubu memurlar ile çarşı ve mahalle bekçilerini kapsar”

“Yardımcı hizmetler sınıfı kurumlarda her türlü yazı ve dosya dağıtmak ve toplamak, müracaat sahiplerini karşılamak ve yol göstermek hizmet yerlerine temizleme, ilaçlama ve ısıtma işlerinde çalışmak veya basit iklim rasatlarını yapmak, ilaçlama yapmak veya yaptırmak veya tedavi kurumlarında hastaların ve hastanelerin temizliği ve basit bakımı ile ilgili hizmetleri yapmak veya kurumlarda koruma ve muhafaza hizmetleri gibi ana hizmetlere yardımcı mahiyetteki görevlerde her kurumun özel bünyesine göre ve yine bu mahiyette olmak üzere ihdasına lüzum gördüğü yardımcı hizmetleri ifa ile görevli bulunanlardan 5 nci maddenin (D) bendinde tanımlananların dışında kalanları kapsar”.

MADDE 2.- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3.- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Aşlı gibidir

İbrahim Arıkan
Kanunlar ve Kararlar Müdürlüğü